

eliberat

Órgans oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 18 — Telèfon n.º 256

ANY III — Mataró dissabte 27 agost 1938 — NUM. 650

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSIDIACIÓ: 4'00 PESSETES MES

ESTAMPES

VALENCIA, LA COBEJADA

Fou un temps—in illo tempore, com diria la gent respectable que desdejuna en llatí—, que València, la catalanissima ciutat del triangle amb Mataró, podia representar en el mar multiagilitat de la guerra el paper atorstellat de la cala caliosa, del redós apropiat a la migdia i a la xacolata amb melindros.

Fou un temps... Era quan, llunyans els fronts, pesava encara en l'ambient, en els cors i en les mateixes pedres de les torres de Quart el record agradíssim—acolorit amb els tons de l'arc de Sant Marí—de les falles primaverals, de les curses als bous, dels concursos de bandes, dels partits de pilota a Mestalla, de les orxates xarapades amb pella pel cosmopolita carrer de Russafa i dels capvespres amenits de caçuels i paquets de setanta de l'esplèndida plaça d'En Castellar, fanmateix enlligida pel cataplasme que algun arquitecte maleït del fege va plantar al bell mig d'aquell espai únic, com si alguna divinitat enorme presa de mal de ventre s'hagués aturat a alleugerir-se malauradament allí...

Oh, la València dolça, la València tothora besada pel sol que aboca damunt els camps la força aterradora que es transforma en fecunditat insospitada!... Camps de València, pintura meravellosa de la mà mestra de la Natureesa, regal dels déus! Taronchers de fruits aurífics, camps d'arròs immensos, interminables, d'Albufera, i el Miquelet de la Seu, i la Llotja, i tot, tot—sense descomparar les dones—, que s'enclou dintre la paraula plena de sonoritats metàl·liques que ressa València i que ha trobat la seva més feliç expressió en aquelles divinals paelles, suc del suc del suc de l'ànima valenciana; aquelles paelles que—sense saber-vos-ho explicar—saben donar tots els gustos d'un país sensual com els seus ascendir els àrabs i carregat de punyetes, com correspon a tot aquell poble que al matí, quan es lleva, troba que la taula s'ha parat tota sola.

València. Fou un temps...

**

El dia que els feixistes aconseguiren rentar-se els seus peus ronyosos en el Mediterrani català, València canvià de fesomia. I, com aquelles verges rialleres que un jori s'ercean

el perill indesitjat de la violació, la ciutat es donà compte dels ulls de xacal que l'espavien i començà a tapar les seves nuses, les seves intimitats, les seves rialles. I la veste de la sobrietat cobri el seu cos de talla helènica.

I aleshores, guardant els records a l'arqueta barroca de la pròpia vitalitat riallera, València emprengué l'odissea de fer la traveta al feixisme, heroïcament, furiosament...

Si algun dia és possible historiar totalment l'obra de titans que és la lluita del poble ibèric per la seva independència, el món restarà astorat, meravellat, amb uns ulls tan rodons i immensos com el rost de la lluna. Sobreto tot quan se sapiga que ha estat i que és la guerra a Llevant. De Vinaròs a Sagunt i de Terol a Segorbe—un grapat insignificant de terra en la totalitat del mapa d'Espanya—, quantes i quantes pàgines homèriques en cada milímetre de terreny! Es, evidentment la voluntat de tota Espanya la que s'oposa a l'avanc de les hordes feixistes. Però, per damunt de tot, l'espirit rebel a l'esclavitud de la València abans riallera i avui despulillada de tota superfluitat, és la que s'ha plantat, ferm com una roca, al bell mig de la seva geografia batuda per tots els vents, amb rictus de serena majestat.

La ciutat de Jaume I, la terra de les Germanies, la de Lorente i d'Ibáñez, tota ella abans coqueta com filla de casa bona, s'ha fet a la voluntat col·lectiva del poble espanyol d'aixafar l'invasor. I ho ha demostrat. Serrallada d'Horta, Castelló, Villareal, Nules—la Guernica de Llevant—, han estat xopades per sang valenciana i per la sang dels que estimen València amb prodigiosa generositat. I els taronchers s'han regat de sang, i la terra s'ha assaonat de sang, i la pedra s'ha tenyit de sang, però ells—els enemics—s'han trencat les dentes als nostres mateixos de la presa.

La bèstia indecent que assetja s'ha rabejat impotent en la seva pròpia bava de fauna salvatge. València la bella, València la dolça, no es deixa apressar.

J. CASES I BUSQUETS

Front d'Extremadura, 12 d'agost del 1938.

Camp de l'Iuro, S. C.

Diumenge, 28 agost 1938

A les 5 de la tarda

PARTIT DE CAMPIONAT DE 1.ª DIVISIÓ

Barcelona F.C.-Iuro S.C.

Esperem de l'afició mataronina que acudirà al Camp, ja que per primera vegada podrem veure un partit de competició entre l'equip local i el Barcelona en terreny ilurenc.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Veïns de Mataró!

Tots els utensilis
inútils de les vostres cases per a les
Brigades de Recuperació

Les taxes no són pas una solució

Cal anar a la creació d'una Intendència per a la població civil?

Fins al present, les taxes no han donat el falanguer resultat que hom n'esperava; al contrari, l'egoisme les ha fet fracassar.

Els agiotistes, que avui formen nombrosa legió, es riuen de les taxes i del Poble que passa privacions.

Sap tothom, que el noranta per cent dels articles s'evaporen al moment de entrar en vigor la taxa. Citer casos seria incongruent, perquè això ho saben fins els infants.

La possessió d'un article solament, dóna lloc a l'especulació. I, què no feran els qui per raó de la seva professió en posseixen variis?

Ciutadans hi ha, i particularment els qui en nombre considerable, durant recents dies han agafat Mataró per camp d'operacions, amb la complicitat d'algún botiguier o d'algún pagès, han vulnerat premeditadament la taxa, i d'una manera que no dóna lloc a dubtes. S'han venut articles a preus superiors als fixats, i a pròpia indicació de l'intrús. Aquell botiguier o pagès, han fet un negociet, i l'altre, que ha prodigat amb escreix unes pessetes, s'ha fet barba d'or venent-ho a Barcelona, i, oh paradoxal, a Mataró mateix.

A Barcelona, sabem que les patafes s'han pagat a preus fabulosos, i el mateix altres articles sortits fraudulument de la nostra ciutat. I de Barcelona, per tal de fer intercanvi, hom porta bacallà, oli, sabó, pa, arròs, sucre, mongetes, tabac, de fa setmanes i mesos completament desconeguts a Mataró, que els permet d'a conseguir articles que als ciutadans mataronins els són denegats bo i satisfent los als preus establerts. De manera, que tenim que els dreis del Poble són usurpats per uns logrers, i per altres a qui ja se'ls fa massa favor de permetre que es quedin part de la collita, puix que al final el capítol ciutadans de carn i ossos com els altres, i vénen obligats, de grat o per la força, de treballar per i per a la guerra.

Per acabar amb aquesta sèrie d'abusos, i per a no complicar més la trista situació de la reraguarda, i com a norma de justícia, cal s'imposi el racionament estricte i sever, perquè, tal com es fa avui, és un caos, i resulta que, si hem de fer comparicions, no menys qui hi té més dret.

Cal donar exemple de democràcia, d'estima vers el germà. Per raó imperiada dels crítics moments que viu Espanya, ha de sorgir el remei heroic que ens ha de salvar a tots. Tots tenim el deure de resistir, i resistir volent, per dignitat, i perquè volem vèncer el feixisme, pés a tot.

Des del més encimbellat ciutadà, al més humil, tots tenim el dret de que se'ns faciliti el mateix, i el deure de no voler més que un altre, que tots, cada u dins la seva esfera, fem el sacrifici. No volem oportunismes, ni violacions de la llei, ni ciutadans sense el què tenen dret d'exigir.

Hem de resistir, si, però tots per un igual. Hem de treballar per a la guerra. No com succeeix fins ara,

que uns resisteixen còmodament atrinxerats en l'abundància, i els més hem de resistir en camp obert i orfes de tot.

En la guerra a mort contra l'emic més inhumà que coneix la humanitat, no poden haver-hi distincions. Cal durar al Poble d'una Intendència, que evitarà els agevolaments i l'especulació. Així, l'economia obrera es revifarà. El perillós nerviosisme imperant per la manca d'articles es calmarà, i davant d'un fet de tan elevada força moral, per ésser just, com l'exposat, l'agavellador no tindrà vida, l'intercanvisista asfixiarà el seu egoisme en rabiosa convulsió, en fi, les esglésies es desplaçaran calmoses, els conflictes no es produiran, i tots, absolutament tots, menjaríem.

Voldrem que els qui poden fer-ho, recollissin la veu del Poble i no es tanquessin en l'hermetisme.

El Govern pot i deu exigir. Estem disposats seguir lo fins en els moments més sublims del nostre drama nacional. Proves en tenim donades. Però cal no se'n abandoni a la pròpia sort; cal que se'n facilitin mitjans per a resistir, i acabi's d'una vegada, arreu d'Espanya, amb la desigualtat que una flotja política de proveiments ens crea.

Tots amb el plat a la mà, si cal. No ens fa pas res. Ans al contrari, en l'igualtat trobem el millor mijà d'inspirar confiança, perquè s'ha de fer així, des del primer al darrer ciutadà. No hi ha pas d'haver distincions, puix que les tràgiques hores que vivim ens engrapen a tots, no importa qui sigui. A tots, donc, ens pertoca de seguir el mateix rumb.

Són masses els dies i les setmanes transcorreguts sense la garantia més insignificant, i això fa que recollim la veu del Poble, sinó fos prou potent i sincera la nostra, per a dir que la situació es fa desesperant, perillosa. L'experiència crua de la passada hivernada, molts la paguem amb llàgrimes de dolor i amb pressagis gens fàlagers.

Estem disposats a facilitar la tasca dels governants en aquest afer, que deu tenir ràpida solució. Al servei de la causa, no ens importa les hores ni volem sous, ni un gram més de ració. Ni res que no sigui just. Volem que la justícia imperi, que ningú no tingui privilegis, puix que tots som fills d'Espanya. Com a tals, volem resistir, ajudar a resistir, veillar per la resistència. Fer-ne d'ellig una sentència.

Fora desigualtats. Davant de tots els perills, per a tots els mateixos dreis i els mateixos deures...

Davant del deure, tots units. Volem menjar la nostra reraguarda pels camins plàcids d'una vida sense traves de cap mena i lliure del tembrós pesembre, donant-li el què mai dels més no se'n pot denegar, ni se'n podrà denegar: la imprescindible diària subsistència.

Poc, si cal; poc, quan les circumstàncies ho facin necessari, i ningú no tingui al rebost arsenals de viandes,

ni hi hegi en tràfec d'intercanvi milers i més milers de quilos de viandes, ni d'articles que ens són imprescindibles. Poc, repetim. Gens, si tan greu i desesperant fos la tragèdia, que no ens faria pas res un morir d'epopeia; però, havent-hi, com hi ha, i qui en gaudeix i en disfruti i es faci ric a espatries nostres i dels qui donen la seva vida a les trinxeres, això no ho volem. S'ha d'acabar.

Poc, sí; ja hi passem. Però... SE-GUR!

En depèn la vida de milions de germanys.

En depèn el grau de la nostra resistència.

Cal anar a la creació d'una intèrpret per a la població civil.

J. Tarragó S., Antoni Moreu, Cebrià Juan, Lluís Codina, Gabriel Riera i Melchor Co mas. Socis de l'Ateneu Popular.

Productes Alimentaris CALDOLLA
Cubets de caldo, a 20 cts.
Sopa de Verduras, a 3'50 ptes.
Extracte de Carn, a 25'00 ptes.
Varilans en Vinagre, a 6'50 ptes.
Salsa Estimulat per amanir, verdures, peix, 12'50 ptes.
Venda: BARBOSA. - Telèfon 212

Informació local

CUPÓ DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 25, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 042.

Els números premiats amb tres pessetes són: 142, 242, 342, 442, 542, 642, 742, 842, 942.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

FUTBOL. — Iluro - Barcelona. — Demà diumenge, a les 5 de la tarda, tindrà efecte al Camp de l'Iluro un interessantíssim encontre corresponent a la 1.ª Divisió de la Lliga Catalana entre els primers equips del Barcelonès i l'Iluro.

El Barcelonès és encara el millor equip català i posseeix un bon conjunt i per aquesta causa és de creure realitzarà una exhibició de bon joc i que l'iluro procurarà correspondre-hi donant lloc a un bell partit.

P. S. U. C. (Grup Femení). — Per la present es-convoquen a les companyies i dones antifeixistes a la Conferència de Radi per a diumenge dia 29, a les 9 de la nit, que correrà a càrrec de la companyia Dolors Piera, espe-

rant la seva assistència. — El Comitè Femení.

FESTIVAL EN EL TEATRE CLAVÉ A PROFIT DE LA LLAR DEL SOLDAT. — Organitzat pel Comitè d'Artilleria a peu i a benefici de la Llar del Soldat de la Caserna Malatesta per a incrementar llur secció de Cultura, ahir nit tingué lloc al Teatre Clavé un magnífic festival artístic. El teatre bellament adornat amb plantes i plena vessant produí esplèndid efecte, realçant-ne la simpatia festa.

Començà l'acte amb la projecció dels films «Espanya al dia», reportatge, i l'estrena de la interessant cinta soviètica «El diputado del Báltico», que causà la millor impressió. A continuació, va presentar-se la Rondalla de l'Agrupació d'Artilleria a peu, integrada pels guitarristes Marçal Dominguez i Florià Lozano; laudistes Eduard Núñez i Antoni Vaquero; bandurristes Ramon Giménez i Andreu Caldas (director), interpretaren «La Internacional», «Ramphy» (polca), «Sari» (mazurca), «Ojos negros» i «L'Himne de Riego»; Marugita Gil amb l'execució de balls regionals; la parella de balls clàssics Antofíta de Grada i Rayito; el tenor Carmel Vilà, cantà «El Trust de los Tenorios» i «Alegria de la Huerta»; el rapsoda Pere Cortés, declamà composicions poètiques de Garcia Lorca i Rubén Darío; Josep Carbonell, cantà fragments de «Il Pagliacci» i «Otello»; la cantatriu Carolina Castillejos, interpretà «La del Manojo de Rosas», «Serrania» i «Los Claveles»; Emili Vendrell, tenor, interpretà «Princesa», «Los Claveles» (romàncs) i «Cançó del Traginer». Acompanyà els cantants al piano, el conegut mestre compositor Antoni Capdevila, que comparàs amb els artistes les ovaçions. Actuà d'*«speaker»* Josep Guillen, secretari del Comissari. Les gentilles senyoretes Joana Esquirol, Angelina Font Floris i Josepa Mrrgallo, acompañades del Comissari delegat de guerra i ànima del festival, Miquel Gispert, feren ofrena de formosos ramells de flors a les artistes Marugita Gil, Antofíta de Granada i Carolina Castillejos.

Abans de donar-se per acabada la simpatia festa, el Comissari delegat de guerra de l'Agrupació d'Artilleria a peu senyor Gispert, dirigí breus paraules al concurs.

L'Orquestra de l'Agrupament d'Espectacles Pùblics (C. N. T. i A. I. T.) sota la direcció del mestre Ramon Martí, amenitzà l'espectacle i cloqué la veillada artística amb l'execució de l'*«Himne de Riego»*.

Per l'èxit de la festa va ésser molt felicitat el comissari Miquel Gispert i l'Agrupament d'Espectacles Pùblics.

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.ª En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:
a) . . . b) . . . c) . . . d) . . .
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.ª A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes actives estableties. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i institucions d'Estatví de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propinent, sigui complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic
del Crèdit i de l'Estatví

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

AJUNTAMENT DE MATARÓ Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments

AVÍS

Dilluns i dimarts, dies 29 i 30 dels corrents, en les respectives sucursals de venda de pa i migjancant la presentació de la tarja familiar de racionament, es procedirà a l'entrega d'un bloc de tiquets per a l'adquisició del pa, corresponent als mesos de setembre i octubre, i al preu de 0'50 ptes.

Les famílies que tinguin una part de llurs membres que van als menjadors populars, presentaran conjuntament les dues targes, i els ciutadans que per anar tota la família als menjadors populars sola tinguin una tarja, deuran presentar aquesta.

Mataró, 27 d'agost del 1938. — El Conseller Regidor, Josep Calvet.

—OXIGENANTE DE CARBONES, producte Científico Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» està quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pi, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Drogueries, Ultramarins i Ferreteries.

Biblioteques Pùbliques

De la Societat IRIS (Melchor de Palau, 25): Oberta els dies telers del dilluns al divendres, de 8 a 8 i 10 de la nit; dissabtes i dies festius de 6 a 8 del vespre.

De la Societat ATENEL (Melchor de Palau, 3): Horari: Dimarts i dijous, de dos quarts de 7 a 8 del vespre; dissabtes, de 4 a 7 tarda; diumenges, de 11 a 1 matí i de 4 a 7 tarda.

De la CAIXA D'ESTALVIS (Plaça de la Llibertat): Hores de lectura: Dies feiners, del dilluns al dissabte, de 10 a 1 del matí i de 4 a 6 de la tarda. Resta tancada els diumenges i festius.

De la SOCIETAT MODERNA FRATERNITAT (Ciutadans, 22 i Cuba, 47): Oberta de dilluns a divendres, de 8 a 10 del vespre, i els dissabtes de 4 a 6 de la tarda.

Llegiu

LLIBERTAT

Clinica per a Malalties de la Pelli i Sang Tractament del Dr. VISA — Dr. Llindàs

Tractament ràpid i no operatiu de les almorrasses (morenes)

Curació de les «fàlceres (llagues) de les canes» — Tots els dimecres i diumenges, de 11 a 1 — R. CASANOVA (Sta. Teresa), 50 — MATARÓ

Ajuntament de Mataró Conselleria-Regidoria de Finances i Proveïments

AVÍS

Demà diumenge, de 7 a 11 del matí, es posarà a la venda a les carnisseries i establiments cooperatius, carn congelada, a raó de 100 grams i 25 grams d'osso (total 125), i per familiar, al preu de 9 pessetes quilo, a les carnisseries que es detallen a continuació:

N.º	Nom	Carrer	Números de tendes
1	Josep Vila	Barcelona	1, 2, 3, 4
2	Josep Bonamusa	"	5, 6, 10, 119, 125
3	Jaume Torrent	U. R. S. S.	7, 8, 9, 110
4	Rosa Martí	"	16, 24, 135
5	E. Trignó	"	14, 17, 25, 27
6	Antoni Viñals	"	15, 18, 41, 101, 117
7	Benet Costa	"	20, 21, 26, 111, 116
8	Constantí Manuel	"	35, 43, 44, 45
9	Pere Florach	Plaça Constitució	109, 120, 133
10	Establiments Col·lectivitzats (Sucursals n.º 1)	"	31
11	"	"	2) 32
12	"	"	3) 33
13	"	"	4) 34
14	Mercè Avellaneda	Plaça Constitució	107, 121, 122
15	Josep Puig	"	12, 39, 115, 124, 134
16	Carme Masvidal	"	23, 37, 46
17	Mercè Roig	"	36, 38, 48, 72
18	Jaume Sarriol	"	105, 126, 130
19	Pere Esperalba	"	11, 13, 30, 51
20	Anna Mas	"	94 i Refugiats
21	Francesc Masriera	Fèrmi Galan	53, 54
22	Carme Prat	Bakunin	52, 58, 129
23	Francesc Boix	Mercat Pi i Margall	65, 67, 90
24	Bonaventura Fort	Bakunin	61, 62, 63, 64
25	Francesc Robert	Catalunya	50, 55, 57, 60
26	Joaquim Esperalba	Mercat Pi i Margall	56, 66, 69, 71
27	Alfons Saleta	Mercat Pi i Margall	49, 97
28	Josep Genís	F. Layret	74
29	Joan Roig	Casanovas	76
30	Amadeu Puntí	Mercat Pi i Margall	73, 98, 100
31	Francesc Masriera	Mercat Pi i Margall	77, 78, 127
32	Josepa Domenich	Mercat Pi i Margall	79, 128
33	Josep Noé	Miquel Servet	83
34	Marí Rovira	Mercat Pi i Margall	59, 82, 96, 102
35	Antònia Puig	Mercat Pi i Margall	75, 81, 89, 132
36	Joan Oliva	Parc	84, 106
37	Joaquim Arnó	Francesc Macià	112, 114
38	Joaquina Viñals	Mercat Pi i Margall	70, 87, 88, 90, 93
39	Tuletes Caldas	Mercat Pi i Margall	40, 91, 95, 103, 104
40	Antoni Bonamusa	Tetuan	68, 92, 131
41	Ramon Codina	Fèrmi Galan	47
42	Josepa Verdaguera	Cabanillas	19, 29, 118
43	Ramon Savé	Cristina	22, 28, 108
44	Rosa Gilbert	Wifredo	85, 96, 99
45	Esteve Cortina	Fèrmi Galan	113
46	Salvador Cruañes	Fèrmi Galan	123
47	Josep Amat	Biada	42

Mataró, 27 d'agost del 1938. — El Conseller Regidor, Josep Calvet.

Donatius

Efectuats per Controls, Empreses i Obrers als MENJADORS POPULARS (U.G.T. - C.N.T.), controlats per l'Ajuntament i Delegat de Proveïments del Maresme

	Ptes.
Empresa Coll (Mossàc)	500'
Fills d'A. Fàbregas	50'
Mercè de Caralt	500'
Manuf. Gassol S. A.	2.000'
Indústries Mingueu	1.000'
Ramon Masó	1.000'
S. Julià Ginestà	1.000'
Obrers Empresa Ambrós	75'
Empresa Joan Nogueras	300'
Ind. Col·lectivitzades Juli	100'
Vaqueria «El Palmer»	300'
Societat Iris	400'
Ceràmica Moderna	200'
Comercial Trasatlàntica	1.000'
Manufactures «Goliat»	400'
J. Jané	50'
Tintoreria Universai	200'
Obrers C. Gallifa	10'
Serra i Colomines	100'
Joan Roca	25'
I. Vilatersana	1.000'
Obrers J. Vilatersana	226'50
Fontdevila i Torres	500'
Fills d'A. Fàbregas (segon donatiu)	200'
Obrers casa Asensi	249'
C. Asenyo	500'
J. Roure	1.000'
Obrers Indústries Mingueu	523'
Obrers Fill A. Marchal	205'60
Obrers S. Julià Ginestà	820'
Obrers i Casa Marfà	2.500'
Obrers i. Calcetera	143'65
Obrers i Casa Ponsa	45'
Obrers Casa P. Ferrer	72'
Casa P. Ferrer	200'
Obrers Casa R. Masó	207'
Obrers Casa C. Viza	122'25
Casa Fill de A. Marchal	200'
Obrers i C. J. Esparraç	80'50
Obrers i C. Doria Bertran	81'
Casa Josep Viladevall	250'
Begudes Carbòniques «La Marina»	350'
Hotel Durruti	450'
Establiments Col·lectivitzats de Queralt	500'
Id. id. de Galeries	400'
Obrers Fontdevila Torres	281'
Obrers Casa Rovira	330'50
Obrers Casa A. Gnàuck	200'
Obrers C. Trasatlàntica	629'
Obrers Casa A. Borràs	105'
Casa A. Borràs	100'
Casa Molfort's	1.000'
Caixa d'Estatals	5.000'
Casa C. Marot	100'
Obrers C. Marot	164'
Obrers C. Marchal	11'
Un company Carrò	5'
Venedors Ambulants U.G.T.	300'
Hereu de J. Torrents	200'
Tintoreria Orient	200'
Obrers Tintoreria Orient	45'
Eloi Català	50'
Obrers Casa Molfort's	178'50
Obrers C. Mingueu S. A.	1.044'
Obrers Casa Torrellas	500'
Sindicat Agrícola Mataró	250'
Obrers Casa Vilatersana	25'
Obrers Casa Viladevall	128'
Obrers Curtidores Mataró	75'
Casa Maurí	50'
Obrers Casa Maurí	42'50
Sindicat Carrò	72'
Obrers Casa Gassol	1.362'
Total	32.483'

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.

Raó: Argüelles, 34 Mataró.

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST.—L'enemic intentà un cop de mà a les nostres posicions a la vora esquerra del riu Anella, i fou enèrgicament rebutjat.

A la zona de l'Ebre les tropes espanyoles han rebutjat totalment fortissims atacs dels soldats al servei de la invasió al sector del riu Canelles i a Pàtiga de Fanjuanas, al nord de Corbera.

L'aviació republicana ha bombardejat i metrallat eficacíssimament les línies i concentracions enemigues. Els nostres aparells entauaren combat amb un bimotor «Dornier» i divuit «Fiat». L'avio de bombardeig fou metrallat en diverses passades i s'internà en picat, en territori enemic. Els caces italians, reforçats amb altres 26 «Fiat», seguiran combatent amb els nostres aparells. Quatre «Fiat» foren aterrata. Nosaltres perdèrem dos caces, i se salvaren ambdós pilots, els quals es llençaren en paracaigudes.

FRONT D'EXTREMADURA.—Al sector del Zújar ha prosseguit el vigorós avanç de les tropes espanyoles, que vencent totes les resistències, han conquerit La Cabrilla, Basa, El Dorado, El Torilejo, qualomenys 11 de la carretera Castuera-Puebla, Peña Lobosa i el Manotero, i continua la seva victoriosa progresió per la carretera de Castuera. També s'ha avançat profundament per la Devesa de Siete Toriles, a la susdita zona, i es rebutjaren dos contraatacs enemics ajudats per tancs.

S'ha capturat gran nombre de presoners. Entre el material recollit figura una bateria, metralladores, morters, fusells metralladores, bombes de mà i munició de tota classe.

També es combat fortemet prop de Bellvis de la Jara, a la zona de Puente del Arzobisbo.

L'aviació republicana realitzà serveis de gran importància al sector d'operacions actives, i bombardejà una columna de tropes enemigues, transportada en camions, i la anihilà.

Els nostres caces metrallaren grans nuclis de forces de cavalleria, on causà terribles estralls.

En el combat aeri foren aterrats dos «Fiat». Nosaltres perdèrem un ceça.

ALTRES FRONTS.—Sense notícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 9'45 hores d'ahir, cinc trimotors de la invasió, llençaren sobre la població civil d'Alacant, mig centenar de bombes, totes les quals calgueren al casc urbà, i causaren la total destrucció de deu edificis i grans desperdigues en altres deu.

Les víctimes recollides s'elevan fins ara, a 12 morts i 54 ferits en llur major part criatures i dones.

Notes de la Generalitat

El sots secretari de la Presidència senyor Rauret, en rebre als periodistes els ha dit que el President de la Generalitat acompanyat dels consellers de Finances i Governació, senyors Terradelles i Sbert, del President de l'Audiència senyor Abelló i dels diputats senyors Rovira i Virgili i Farreras Duran, havien visitat les ciutats de Tarragona i Reus.

Els visitants han estat rebuts per les autoritats presidides pels alcaldes de Tarragona i Reus, senyors Castells i Ortega, i han visitat els llocs més perjudicats pels bombardells de l'aviació estrangera al servei dels facciosos, i pogut apreciar la magnitud dels desperfectes ocasionats, així

com l'esforç dels Ajuntaments per tal de dotar a la població civil de refugis adequats.—Fabra.

L'actuació de la policia

Agents de policia han detingut Pere Figueres el qual en un magatzem de l'Avinguda d'Icaria, on guardava moltes boles que havien contingut vi, i amagats dintre d'aquestes ha estat trobat molts bitllets dels dits de sèrie i molta plata, de més a més hi havia amagat en el magatzem un fill del detingut, que havia d'estar incorporat a files i el qual ha intentat escapar-se en presentar-se la policia, però ha estat detingut després d'haver estat perseguit pels agents.

També ha estat detingut Baldomer Alcocer, per tenir acaparat una gran quantitat de productes en un magatzem del carrer de Menéndez Pelayo, i Francesc Martínez al qual li han estat trobat joies i valors per valor de 271.775 pessetes, que tenia hàbilment amagats en els mobles.—Fabra.

Estranger

El terrorisme a Palestina

JERUSALEM.—Segons notícies oficials s'eleva a 25 morts els que resultaren de l'explosió d'una bomba al mercat de Jaffa.—Fabra.

La situació política a França

PARÍS.—Els Sindicats de la regió parisena en una reunió celebrada anit han acordat mostrar-se contraris a qualsevol intent de derogació de la llei que estableix les quaranta hores de treball la setmana.

En sortir de la reunió, hi hagueren alguns intents de manifestació que foren dissolts per la policia.

PARÍS.—En la entrevista que celebren anit la delegació d'Esquerres i el senyor Deladier, aquest es ratifica en les seves darreres manifestacions i tot i que negà que es proposés derogar la setmana de 40 hores, afirmà una vegada més la necessitat d'adaptar la llei a les exigències de la defensa nacional.

Preguntat el senyor Deladier si pròximament serien concocades les Cambres, ha respondut que la convocatòria dependria de les circumstàncies i que l'accord, cas que es fes necessari, seria pres pel Consell de Ministres.

Referent a l'oportunitat de publicar una ordre del dia sobre la qüestió, el cap del Govern ha afirmat que la seva posició era ben clara i de conseqüent no li semblava oportú la publicació de cap text aclaratori.

PARÍS.—Noves informacions donen més detalls de l'entrevista de la Delegació d'Esquerres amb el Cap del Govern.

Segons aquestes informacions el que té més interès és la pretensió que tenen els partits socialista i comunista de signar tots els partits que formen la Federació d'Esquerres una

declaració conjunta sobre la setmana de quaranta hores, i saber si Deladier es proposa utilitzar els poders que li foren otorgats per les Cambres de governar per decret la llei de les 40 hores. L'actitud que adoptarà Deladier depèn de la contestació que doni una comissió de juriconsults que ha estat consultada sobre la qüestió.—Fabra.

Polònia i la Societat de Nacions

VARSOVIA.—El Govern ha acordat reitar des del pròxim novembre la delegació permanent a la Societat de Nacions.—Fabra.

Accident

CIUTAT DE MEXIC.—En un desprendiment de terres ocorregut a la mina Peregrina, han restat sepultats 16 obrers.—Fabra.

Diaris alemanys prohibits

PRAGA.—El ministre de l'Interior ha prohibit durant tres anys l'entrada de tres diaris alemanys.—Fabra.

Una informació sensacional

LONDRES.—El diari «Daily Mail» publica una sensacional informació segons la qual el govern del Reich ha tramès una nota als governs de Bucarest i Belgrad per la qual es demana als esmentats governs que manifestin si estan disposats a romandre neutrals en cas de guerra entre Alemanya i Txecoslovàquia.—Fabra.

M. Vallmajor Calvó

Corredor oficial de Comerç

Molas, 18—Mataró—Telèfon 264

Hores de despatx: de 9 a 1

Intervé subscripcions a emissions i compra venda de valors. Capons, girs, préstecs amb garanties d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc.

Es venen

dos illis de metall durat, amb barana, i el mobiliari d'un despatx. Tot en perfecte estat.

Raó: Xalet de l'Hotel Solé, Argentina.

Tres militars catalans

desitgen habilitació per a dormir en la mateixa casa particular.

Per ofertes dirigir-se a l'Administració de LLIBERTAT.

IMPRENTA MINORVA — MATARÓ

Llegiu LLIBERTAT

MILESA

Manufactura Ibérica de Lámparas Eléctricas S.A.

Bombetes de tots els tipus

Usuals: «Pera», «% watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia».

De fantasia: «Flames», «Esferiques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró.

FRANCESC LAYET (Blade II)

SOCORS ROIG INTERNACIONAL

Subscripció pro Hospitals
de Sang, soldats ferits i
refugiats.

Llina francesa	5'
Josep Pruna	5'
Maria Navarro	10'
Fèlix Giral	25'
Lin de la J. S. U.	1'
Jamme Viñals	10'
Jamme Bou	2'50
Salvador Roca	10'
Manuel Cucurell	10'
Josep Leonart	5'
Joaquim Sala	10'
Antoni Roca	10'
Francesc Maltas	10'
Damià Puig	10'
Josep Rovira	10'
Lluís Nonell	10'
Joan Puig	10'
Llopis	10'
Vda. Dargla	5'
Salvador Llibre	10'
Joan Serra	5'
Miquel Cucurell	10'
Maria Miquel	10'
Antoni Dorda	25'
Miquel Aiter	5'
Andreu Cabot	15'
Joaquim Font	10'
Isidre Floriach	15'
Salvador Montasell	10'
Josep Montasell	15'
Vicenç Sala	5'
Jaume Floriach	10'
Joan Majó	10'
Antoni Bonamusa	10'
Jaume Pera	10'
Jaume Anglada	2'
Josep Viñals	10'
Llorenç Pera	10'
Antoni Lluch	10'
Pere Guàl	5'
Andreu Dangla	10'
Francesc Serra	10'
Andreu Ventura	15'
Egnasi Font	10'
Manuel Puig	5'
Isidre Pera	10'
Francesc Freginals	10'
Josep Castells	10'
Josep Safont	5'
Florenci Sureda	5'

Guafabens	2'50
Vicenç Santamans	5'
Esteve Mompart	2'50
Andreu March	10'
Pau Clot	2'50
Joan Jubany	2'50
Josep Gibert	10'
Joan Amatllé	10'
Joan Grau	10'
Josep Amatllé	5'
Jaume Punsolà	10'
Jean Fluovia	5'
Tomás Gallart	5'
Pau Teixidó	10'
Salvador Liadó	5'
Sebastià Pujol	5'
Joan Marí	5'
Lluís Canals	10'
Jamme Ramón	5'
Antoni Roca	10'
Antoni Cabot	5'
Jaume Rovira	10'
Jaume Boch	2'
Jordi Bermutat	5'
Vicens Cebrià	5'
Josep Casanova	1'50
Francesc Torres	5'
Joaquim Dencàs	2'
Tomàs Pujol	4'
J. Anglas	2'
Angela Estrada	5'
B. Navarro	2'
Carolina Lladó	1'
T. Martínez	5'
Miquel Jornet	5'
Antonia Tria	5'
Teresa Garí	5'
T. Garriga	2'
Maria Alvarez	5'
X. X.	2'
Salvador Caimari	6'
Puigvert	1'
Anna Blay	5'
Bonotte	8'
Castellà	5'
August Abril	10'
Lisa Namiot	25'
Joan Boter	10'
Batlle	5'
Mercl Ballesca	5'
Josefa Caronell	1'
Josefa Masjuan	1'
Carme Rivas	1'
Amelia Junoy	8'
Pujol	5'
Fàbregas	5'
Ricardi	5'
Francesc Font	5'
Ignaci Clausell	5'
Antoni Nonell	10'
Vda. Nonell	6'
Antoni Duixans	5'
Josep Porta	5'
Desideri Nonell	5'
Pere Mora	5'
Josep Sala	5'
Anton Farrés	5'
Joan Escorsa	10'
Isidre Maltas	10'
Salvador Leonart	5'
Francesc Font	10'
Josep Ollé	5'
Albert Búch	10'
Sebastià Duxans	5'
Joan Fradera	10'
Anton Floriach	5'
Jaume Boch	25'
Josep Leonart	10'
Ignasi Pruna	10'
Joan Recto	10'
Josep Graupera	5'
Josep I. Leonart Serra	10'
Jaume Roig	10'
Rafael Roig	10'
Anton Fortuny	5'
Josep Oliveras	5'
Josep Fortuny	10'
Jaume Floriach	5'
Ventura Pons	5'
Jaume Sabé	10'
Joan Liach	5'
Sebastià Mora	5'
Jaume Roig	5'
Josep Majó	5'
Anton Roca	5'
Desideri Nonell	10'
Joan Graupera	10'
Manuel Cucurell	10'
Maria Illa	5'
Francesc Cabot	10'
Francesc Font	10'
Joan Dorda	10'
Modest Coll	15'
Josep Oliva	5'
Anton Pons Caballé	5'
Esteve Rovira	5'
Miquel Lloseta	2'
Andreu Carbonell	10'
Joan Coll	5'
Pere Cornellà	2'50
Joan Rodón	5'
Melcior Vinardell	10'
Jaume Sala	5'
Josep Leonart	5'
Raul Bada	5'
Avícola Manté	2'50
Pere Martí	5'
Vda. Dangla	2'50
Andreu Comas	10'
Maria Pons	10'
Joan Floriach	5'
Josep Gual	5'
Anita Pujol	5'
Josep Carbonell	10'
Antoni Carbonell	2'
Vda. Teixidó	5'
Antoni Pujol	5'
Ramon Peraarnau	2'
Tomàs Borràs	2'50
Bartrina	2'
Esteve Miralles	5'
Duran	5'
Vda. Vives	5'
Salvador Floriach	10'
Francesc Cañas	5'
Casa Baile	10'
Mateu Taberner	5'
Narcís Esteve	15'
Anton Roca	5'
Andreu Castañé	5'
Pere Gallart	50'
Joan Ballesca	10'
Carme Maimó	10'
Import conferència	1'
J. Bielsa	2'
Amelia Junoy	4'
Fàbregas	5'
Donatius de Vellalta	150'
Móntero	5'
Josep Gixa	10'
Maria Climent	2'
Rafaela González	5'
Remei Robert	5'
Teresa Floriach	5'
A. Bertran	1'50
A. Figueres	5'
Victorio Asensio	5'
Maria Sala	2'
Juli Espanach	2'
Maravillas Caparrós	2'
Julia Jorge	5'
A. Angulo	5'
Rafaela Magraso	5'
A. Fernández	2'
M. Fornells	1'
Aurora Segrera	2'
Victorina Santervas	1'
Maria Rábasa	1'
S. Viñolas	1'
Francesca Borràs	25'
Rosa Armengol	2'
M. Masferrer	5'
C. Colomer	2'
Antonia López	6'
Dolors Mompart	5'
F. Comas	2'
Antoni Terensi	2'
Damiana Garcia	2'

Total 1,955'00

C. N. T.

AGRUPAMENT D'ESPECTACLES PÚBLICS DE MATARÓ

A. I. T.

Teatre MONUMENTAL Cinema

Diumenge, 28 agost 1938 - Tarda, a les 4'30

Formidable Esdeveniment Teatral

a càrrec de la gran Companyia còmica socialitzada
Primer actor i director responsable

Ferran Vallejo

ESTRENA del juguet còmic, en tres actes, original de l'aplaudit autor Francesc Loygorri,

¡Tatachín!
Vertadera creació de FERRAN VALLEJO i tota la Companyia
El juguet més còmic de la temporada - La comèdia de les mil rialles - Acurada presentació

ORQUESTRA DE L'AGRUPAMENT

A V I S : Degut a's contínus abusos que ocasiona la menjada en transitar sola per la Sala d'Espectacles, es prega als seus familiars que la retinquin a l'heure seienta, mentre duri la representació, en bé de la cultura i per respecte al pròxim. — El Consell d'Empresa.

Teatre CLAVE Cinema

Dissabte i Diumenge, 27 i 28 agost de 1938

Fantàstic Programa de Cinema SONOR

JACK BENNY - TED HALY - UNA MERKEL
en el film de comicitat sense parió

EN LA ESTRATOESFERA

El film dramàtic reflexe de les lluites dels humils,
interpretat per JEAN PARKER, titulat

Jodo Corazón

L'interessantíssim reportatge gràfic nacional

ESPAÑYA AL DIA

Finalitzant el programa amb un

DIBUIXOS ANIMATS

: Notes i preus de costum :